

Úti beszámoló

Mandják Gertrúd

Klebelsberg Kuno Általános Iskola és Gimnázium

KA1 - Mobilitási projekt

Közoktatási intézmények munkatársainak mobilitása

2016. 08. 14-27.

A továbbképzés során betekintést nyertem a célország (Egyesült Királyság, Skócia) kultúrájába, napi szokásaiba, hiszen ezek a továbbképzés szerves részét képezik. Mivel családnál kerültem elszállásolásra (szándékosan ezt a szálláslehetőséget választottam), ezért a célország állampolgárainak hétköznapi életébe is betekintést nyertem, így angolos kifejezéssel élve „*first-hand*” azaz első kézbeli információt és tapasztalatot tudok majd továbbadni diákjaimnak a tanult nyelvvel és annak kultúrájával, ezen belül is a skóciai viszonyokkal kapcsolatban. Ez is szerves részét képezi a nyelvtanulásnak, hiszen nemcsak a nyelvet, a kultúrát is meg kell ismerni, ahhoz, hogy szélesedjen a tanulók perspektívája, látóköre.

Jelenleg van gimnáziumunknak egy futó Erasmus+ KA2 projektje is, mely környezetvédelemre épül. A projekt témája környezeti nevelés a tanórán kívül. Többek közt az önkéntes munka népszerűsítését célozza meg. Nyelvtanáraink számára új kihívást jelent, hogy hogyan, milyen módon és eszközökkel tudnak majd érdekes, hasznos, jól szervezett és módszertanilag változatos nyelvvórákat tartani az iskolán kívül. A futó projektnek ugyanis ez is szerves részét képezi és kollégáinkkal együtt remélem, hogy a szakmai továbbképzés során megszerzett ötletet, inspirációt, és az esetlegesen tapasztaltabb külföldi kollégáktól kapott útmutatást hozzátesszük, ráfűzzük majd ehhez a nem kis kihívást jelentő feladathoz.

Az eredményes együttnevelés komoly szakmai kihívást jelent a pedagógusok számára. Úgy kell tanítási blokkjainkat szerveznünk és irányítanunk, hogy azok az osztályban együtt tanuló, eltérő szükségletű gyerekek számára hatékonyak legyenek. Ez másféle, differenciált tanulás-irányítást igényel. Törekszünk a kulcskompetenciák kialakítására. Tanulóink számára biztosítjuk a tevékenységközpontú, az együttműködést fejlesztő kooperatív munkaformákban való tanulás lehetőségét. Ahhoz, hogy ezt minél hatékonyabbá tegyük, hogy fejlesszük módszertani repertoárunkat, szükség volt erre a két kurzusra. Én személy szerint nagyon sok módszertani ötlettel gazdagodtam és biztosan érdekesebbek, hatékonyabbak és értékesebbek is lesznek az óráim a kurzus elvégzését követően.

Az egyéni fejlesztéssel összefüggésben fontos kérdés a tananyag elrendezés is. A jelenlegi tankönyvkínálat nehezen teszi lehetővé az eltérő képességekhez való igazodást, mert általában egy szinten tartalmazza a tananyagot. Ezért kiemelkedő fontosságú, hogy a „meglévő anyagból dolgozunk” elv alapján a legtöbbet tudjuk kihozni a tankönyvekből úgy, hogy ez elősegítse a diákok leghatékonyabb tanulását. Ehhez nyújtott segítséget a továbbképzés során a tankönyvek „élővé”

tételével foglalkozó rész. A képzés, melyen részt vettem, több részletben is figyelmet szentelt ennek a témának (*Working with text(book)s; researching appropriate teaching materials*), kiegészítve a tankönyveket mindenféle audiovizuális anyagok szerkesztésére, használatára tanított. Fontos pontnak tartjuk az autentikus anyagok és a számítógép használatát a nyelvórán. Ebben is sok ötlettel gazdagított minket a képzés.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy más-más hosszúságú, bonyolultságú tananyag feldolgozására képes egy tehetséges vagy egy gyengébb képességekkel rendelkező diák. Ehhez is igazodnia kell a tanórának, ebben nagy segítség, ha a tanár széleskörű módszertani ismeretekkel rendelkezik, mert ebben az esetben és csakis ebben az esetben tudja minden tanulója számára maximálisan kiaknázhatóvá tenni a nyelvórát. Ezt nevezzük differenciálásnak, mely más európai országokban sokkal nagyobb teret és támogatást kap a nyelvoktatást illetően, mint hazánkban. Remek lehetőség volt ez a továbbképzés ahhoz, hogy ellessem ezeket a jól bevált módszereket és hazatérve a disszemináció keretein belül továbbadjam a megszerzett tudást a tantestület többi tagjának is.

Ahhoz, hogy együtt tudjunk működni másokkal, értsük ezt akár a hazai, akár az európai dimenzióra, differenciált személyiségfejlesztésre van szükség. Rohanó világunkban ez a szerep egyre inkább az iskola feladatát képezi, ezért fontos, hogy megfelelő módszerek, módszertani ismeretek birtokában legyünk a személyiség – és képességfejlesztéshez. A továbbképzések különböző workshopokat (*Icebreakers, Being a teacher-being a learner*) szentelnek arra, hogy ezen a téren is fejlesszék a tanárok tudását.

Az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés alapköve, hogy a példát mutató tanár is nyitott legyen a „*life-long learning*” alapelvre, hiszen csak így tudja diákjai előtt hitelesen képviselni azt, ha ő is magáévá tette ezt a szemléletet. Amit el szeretnénk érni, az nem más, mint az eredményes (nyelv)oktatás, amely buzdít a folyamatos ismeretszerzésre, a tanuló egyéni útjának végigkísérése, támogatása, személyiségének, képességeinek fejlesztése. Célunk a tanulási út támogatása, az egyéni képességek optimális fejlesztése, önismeret, a tanulás tanítása. Ebben segítettek az oxfordi „*Making language memorable: motivating teenagers*” és az „*Exploring different learning styles & personal approaches to language learning*” workshopok.

Tapasztalataimon keresztül a diákok első kézből ismerhetik meg a célnyelvi ország kultúráját, szokásait. Ezáltal megtanulnak jobban alkalmazkodni, toleránsabbak lesznek minden tekintetben. Betekintést nyerhetnek egy másik iskolarendszerbe, egy másik ország mindennapjaiba. A diákok, a mi saját tapasztalatunkon keresztül, betekintést kapnak majd a más európai országokban rejlő lehetőségekbe és ezzel reményeink szerint maximálisan elősegítjük az európai mobilitást. A motivált és a továbbképzést elvégzett tanárok diákjai, motiváltan hazatérő tanáraik révén sokszínű feladatok elvégzése által belemerülhetnek a célország történelmi, környezeti, nyelvi és kulturális értékeibe, ezzel szélesítve a látókörüket. Az idegen nyelven történő folyamatos kommunikáció miatt kommunikációs és nyelvi készségeink nagyban fejlődtek és sokkal motiváltabbnak érezzük magunkat a nyelvoktatás terén.

Megszerzett tapasztalatainkat: a tanulók motiválását, fejlesztését, a tanárok motiválását, nemzetközi projektekbe való bevonását, ilyen és hasonló jellegű szakmai továbbképzéseken való részvételének elősegítését, mindenképpen átadjuk majd a tantestület többi tagjának. Ezt elsősorban belső

továbbképzések keretein belül képzeljük el, például tantestületi, munkacsoporti illetve team-értekezleteken és vagy helyi/kerületi együttműködés során más iskolákkal is megosztjuk.

Kollégáim és jómagam jó példát mutatunk, mert azáltal, hogy megnyertük a pályázatot, a többi - esetleg eddig kevésbé motivált vagy alacsonyabb önértékeléssel rendelkező - kolléga is mer majd jelentkezni külföldi továbbképzésre, ezáltal folyamatos továbbképzésekkel frissítjük a módszertani arzenálunkat így hatékonyabbá téve a tanulási tanítási folyamatot ez kulcsfontosságú az európai állampolgárság és a mobilitás létrejöttéhez.

Nagy hangsúlyt fektet iskolánk a vidám és gyerekbarát légkör kialakítására emellett az iskola vezetősége nagy fontosságot szentel a hagyományok ápolásának is. Emellett nagy figyelmet fordítunk a diákok nyelvtanulás iránti motivációjának kialakítására, fenntartására és ezért mi magunk is folyamatosan képezzük magunkat. Óriási nyomás van az egyre növekvő számú emelt szintű érettségi és felsőfokú nyelvvizsgát tenni kívánó diákok miatt, ezért létfontosságú volt, hogy a legfrissebb módszertani fogások birtokában végezhessük oktatói tevékenységünket. Ehhez maximálisan hozzájárult a két továbbképzés melyeken részt vettünk.

Saját iskolánkban fontos célnak tartjuk a tanítás hatékonyságának feladatról feladatra való javítását. A tanárok és diákok együttműködése nagyban elősegíti a tanulók motivációját, mely érezhető a mindennapokban valamennyi tanítási órán. Az a cél tehát, hogy fejlesszük a diákok és tanárok közti együttműködést. Kiemelkedően nagy hangsúlyt kap az idegen nyelv minél hatékonyabb tanítása és az idegen nyelv tanulásának aktív és életszerű helyzetekben való támogatása. Létfontosságú iskolánk számára a nyelvet tanító oktatók továbbképzése, ha hatékony és eredményeket produkáló nyelvoktatást várunk el tőlük. Márpedig iskolánk illetve gimnáziumunk fennmaradása a tét, hiszen az újonnan életbelépett szabályozás szerint, csak azoknak a nyelvi előkészítő gimnáziumoknak a léte lesz biztosított illetve államilag támogatott, akik 80%-ban sikeres nyelvvizsgázói rátát tudnak produkálni. Ez óriási nyomást jelent a nyelvoktatók számára, ezért élvez idén kiemelkedő szerepet az ő továbbképzésük támogatása iskolánk fejlesztési tervében. További hozadéka a képzésnek, a többi kolléga - nem csak a nyelvszakosok - hasonló projektekben való részvételére szolgáló inspirálása.

A kiválasztott szakmai továbbképzések részletes kurzusleírásában (melyet a szervező intézménytől elektronikus formában kértünk és meg is kaptunk) fontos szerepet kap a pozitív visszacsatolás direkt és indirekt módon történő nyújtása, hiszen minden diák más és más, mást hozzáállást és stratégiát igényelnek a pedagógustól. Mind az ausztriai mind pedig az oxfordi képzés kiemeli, hogy nagy hangsúlyt fektetnek a kreatív gondolkodásra, nyelvhasználatra és olyan feladatokat/gyakorlatokat tanítanak a tanároknak, mellyel a diákok - és így a jövőbeli európai állampolgárok - kommunikációját, nyitottságát és kezdeményezőképességét fejlesztik. Nagyon sok gyakorlati elem van a kurzusokban, ami nagyon fontos, hiszen nem elméleti képzést szerettünk volna, hanem diákközpontú, aktív, feladattípusokat szeretnénk megismerni.

Ahogy a világ, mi is változunk, nekünk is változni kell, ha tartani akarjuk a lépést az egyre fejlődő lehetőségekkel. A fejlett „európai” értékeket képviselő társadalom elvárásaként erősítjük az iskola alapozó szerepét. Oldott, humánus hangulat megteremtésére törekszünk iskolánkban, melyben diák, szülő, pedagógus együtt, egymással, alkotó módon tud együttműködni. Ez pedagógia programunk egyik alapköve. Ehhez elengedhetetlen a motivált, toleráns és új ötletekre nyitott pedagógus, ám ehhez nekünk is folyamatosan képeznünk kell magunkat és meg kell újulni. Ebben segítettek a szakmai továbbképzések. A pedagógiai programunkban lefektetett motiváció elve kimondja, hogy a

nevelő-oktató munka során törekedni kell az önálló tanulás képességének kifejlesztésére, a tanuló nyitottságának, tanulási kedvének megőrzésére, erősíteni kell a diákokban az aktív részvételre való igényt és ez nem megy másként csak jól felkészült és képzett pedagógusokkal.

Konkrét céljaink a következők: Az európai kulturális és nyelvi sokszínűség, valamint az ebben rejlő értékek megismerésének és megértésének fejlesztése a fiatalok körében, továbbá a fiatalok támogatása a személyes fejlődésükben, jövőbeni akár külföldi foglalkoztatásukhoz és aktív európai polgárságukhoz szükséges alapvető életvezetési készségek és (nyelv)ismeretek elsajátítása. Ezt nagyban elősegíti a több IKT- alapú workshop , melyek azért kiemelkedően fontosak, mert ezek az eszközök a fiatalok életének szerves részét képezik. Minél inkább tudjuk őket a „saját nyelvükön” megszólítani, annál együttműködőbbek lesznek és annál hatékonyabb lesz a tanulási-tanítási folyamat.

A mobilitásokra tervezett céljaink teljes mértékben megvalósultak.